

ĐỌC: ÔNG BỤT ĐÃ ĐẾN. LUYỆN TỪ VÀ CÂU: HAI THÀNH PHẦN CHÍNH CỦA CÂU

LÝ THUYẾT

Ông Bụt đã đến

Quán cà phê nhà Mai thuê nằm dựa lưng vào bức tường căn nhà hai tầng màu hồng nhạt rất đẹp của một nhạc sĩ. Nhà không có hàng rào, chỉ có mấy chậu hoa đặt trên bậc thềm. Mai thích mấy chậu hoa ấy lắm. Mỗi sáng ra quán giúp mẹ, cô bé vẫn ngắm nghía mãi. Ngoài việc xem cây có con sâu nào hay không, Mai còn hồi hộp chờ hoa nở. Và sáng nay, một nhành lan đã bung xoè rung rinh trong nắng sớm, mời gọi đàn bướm dập dìu xung quanh. Mai sững người khi thấy cảnh tượng ấy.

Mai liền sà tới khóm lan, đưa tay nâng niu nhành hoa. Cô bé ve vuốt mãi những cánh hoa, thân hoa. Bỗng chỉ một chút sơ ý, cành hoa bị gãy. Trống ngực cô đập dồn khi nghe tiếng mẹ thảng thốt:

– Mai! Sao con ngắt hoa?

– Mẹ ơi, con không ngắt. Con chỉ sơ ý thôi…

Cô bé oà khóc. Người mẹ thở dài:

– Con có biết ông chủ nhà rất yêu hoa không? Con qua xin lỗi ông đi.

Mai đứng trước nhà ông nhạc sĩ. Cô bé lẩm nhẩm cả chục lần câu xin lỗi, mắt vẫn nhoà nước. Mai thoáng nghĩ trong đầu giá

có một phép màu để cành hoa liền lại. Rồi cô bé thì thầm: "Ông Bụt ơi, cứu con!". Cô rụt rè đưa tay gõ nhẹ cánh cửa. Nhưng cửa không mở.

Hôm sau, Mai vô cùng ngạc nhiên và sung sướng khi nhìn thấy chậu lan. Vẫn là một nhành hoa tím biếc bung nở tuyệt đẹp.

"Mẹ ơi, ông Bụt đã cứu con." – Mai kêu lên khe khẽ.

Tiếng dương cầm ngân vang từ căn gác nhỏ. Ông nhạc sĩ đang viết nhạc. Giai điệu tươi vui như tiếng cười trong veo của cô bé ngoài kia. Chiều qua, ông đã mua một chậu lan mới thay cho chậu cũ. Vì ông đã tình cờ nhìn thấy những giọt nước mắt và nghe được những lời thì thầm…

(Võ Thu Hương)

LUYỆN TẬP

1 Những chi tiết nào cho thấy Mai rất yêu hoa?

……

……

……

2 Mai đã sơ ý gây ra chuyện gì?

……

……

……

3 Vì sao ông nhạc sĩ lại mua chậu lan mới thay cho chậu lan cũ?

……

……

……

4 Đoán xem Mai sẽ nói gì với ông nhạc sĩ sau khi biết việc ông đã làm cho mình.

.....

.....

.....

5 Tách mỗi câu dưới đây thành hai thành phần.

TT	Câu	Thành phần thứ nhất	Thành phần thứ hai
1	Mẫu: Ông Bụt đã cứu con.	Ông Bụt	đã cứu con.
2	Nắng mùa thu vàng óng.		
3	Nhành lan ấy rất đẹp.		
4	Nhạc sĩ là người sáng tác nhạc.		

.....

.....

.....

6 Từ kết quả ở bài tập 1, thực hiện các yêu cầu sau:

a. Xếp thành phần thứ nhất của mỗi câu vào các nhóm:

người | vật | hiện tượng tự nhiên

b. Xếp thành phần thứ hai của mỗi câu vào các nhóm:

hoạt động, trạng thái | đặc điểm | giới thiệu, nhận xét

.....

.....

.....

7 Đặt câu hỏi cho các thành phần câu trong bài tập 1.

……

……

……

……

8 Tìm chủ ngữ hoặc vị ngữ thích hợp để hoàn thành câu

a. Chú chim sơn ca ?

b. ? chìm vào giấc ngủ say.

c. Vườn hồng ?

d. ? nằm phơi nắng bên thềm.

……

……

……

……

HƯỚNG DẪN GIẢI

1 Những chi tiết nào cho thấy Mai rất yêu hoa?

❖ Những chi tiết cho thấy Mai rất yêu hoa là:

- Mai thích mấy chậu hoa.
- Thường ngắm nghĩa chúng mỗi sáng.
- Bắt sâu cho hoa.
- Hồi hộp chờ xem hoa nở.
- Sững sờ trước vẻ đẹp của nhành lan.

2 Mai đã sơ ý gây ra chuyện gì?

Mai đã sơ ý làm gãy một nhành lan trong khóm hoa lan của nhà ông nhạc sĩ, mà ông nhạc sĩ lại là một người rất yêu hoa.

3 Vì sao ông nhạc sĩ lại mua chậu lan mới thay cho chậu lan cũ?

Ông nhạc sĩ mua chậu lan mới thay cho chậu lan cũ vì ông đã tình cờ nhìn thấy những giọt nước mắt và nghe được những lời thì thầm xin lỗi chân thành của cô bé.

4 Đoán xem Mai sẽ nói gì với ông nhạc sĩ sau khi biết việc ông đã làm cho mình.

- Chắc chắn Mai sẽ rất xúc động khi biết việc ông nhạc sĩ đã làm cho mình.
- Mai có thể nói: Cháu xin lỗi ông vì đã sơ ý làm gãy cành lan. Cháu thực sự đã rất lo lắng. Cháu cảm ơn ông rất nhiều vì những gì ông đã làm cho cháu.

5 Tách mỗi câu dưới đây thành hai thành phần.

TT	Câu	Thành phần thứ nhất	Thành phần thứ hai
1	Mẫu: Ông Bụt đã cứu con.	Ông Bụt	đã cứu con.
2	Nắng mùa thu vàng óng.	Nắng mùa thu	vàng óng.
3	Nhành lan ấy rất đẹp.	Nhành lan ấy	rất đẹp.
4	Nhạc sĩ là người sáng tác nhạc.	Nhạc sĩ	là người sáng tác nhạc.

6 **Từ kết quả ở bài tập 1, thực hiện các yêu cầu sau:**

a.

Người: Ông Bụt, Nhạc sĩ.

Vật: Nhành lan ấy.

Hiện tượng tự nhiên: Nắng mùa thu.

b.

Hoạt động trạng thái: đã cứu con.

Đặc điểm: vàng óng, rất đẹp.

Giới thiệu, nhận xét: là người sáng tác nhạc.

7 Đặt câu hỏi cho các thành phần câu trong bài tập 1.

- Nắng mùa thu như thế nào?
- Cái gì vàng óng?
- Nhành lan ấy như thế nào?
- Cái gì rất đẹp?
- Ai là người sáng tác nhạc?
- Nhạc sĩ làm gì?

Ghi nhớ:

Câu thường gồm 2 thành phần chính: chủ ngữ và vị ngữ.

– Chủ ngữ nêu người, vật, hiện tượng tự nhiên,… được nói đến trong câu. Chủ ngữ trả lời cho câu hỏi ai, cái gì, con gì,…

– Vị ngữ nêu hoạt động, đặc điểm, trạng thái của đối tượng được nói ở chủ ngữ hoặc giới thiệu, nhận xét về đối tượng đó. Vị ngữ trả lời cho câu hỏi làm gì, thế nào, là ai,…

8 Tìm chủ ngữ hoặc vị ngữ thích hợp để hoàn thành câu

a. Chú chim sơn ca *đang hót líu lo trên cành*.

b. *Cả thành phố* đã chìm vào giấc ngủ say.

c. Vườn hồng *đang khoe sắc thắm*.

d. *Con mèo* đang nằm phơi nắng bên thềm.